

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	23243 Переклад з французької та з англійської мов
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	23243
Назва ОП	Переклад з французької та з англійської мов
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Забужанська Інна Дем`янівна, Райлянова Вікторія Едуардівна, Мельник Наталія Іванівна, Малишева Марія Геннадіївна, Амеліна Світлана Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	11.04.2023 р. – 13.04.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23243-translation-from-french-and-english.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/035/2022-2023/23243-Program-of-expert-visits.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

На підставі аналізу даних, наданих у відомостях про самооцінювання, документів у вільному доступі на сайті університету і отриманих на запит ЕГ, зустрічей під час онлайн-візиту, ЕГ дійшла висновку про відповідність ОП вимогам критеріїв 1-9. ОП відповідає стратегічним напрямам і місії університету. Відсутність дискримінаційних положень чітко прослідковується у зрозумілих і доступних Правилах прийому на ОП. Використання різноманітних форм і методів навчання і викладання здійснюється диференційовано відповідно до специфіки ОК, що сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання, а також базується на принципах студентоцентрованого підходу та академічної свободи. ЕГ переконалась, що в умовах карантину й воєнного стану створено всі технічні умови для забезпечення безперервного освітнього процесу для здобувачів за цією ОП, зокрема, з використанням системи «Triton». На окрему увагу заслуговує кваліфікація викладачів, більшість з яких мають досвід практичної роботи перекладачами. Матеріально-технічна база повною мірою дозволяє забезпечити якість освітнього процесу. Здобувачам надається якісна всебічна підтримка – інформаційна, організаційна, психологічна. Вище зазначені загальні враження дають змогу ЕГ зробити висновок про те, що ОП відповідає вимогам усіх критеріїв. Виявлені слабкі сторони ОП не є критичними і можуть бути виправлені до кінця поточного або початку нового навчального року. ЕГ вбачає перспективи розвитку ОП у подальшому розвитку програм академічної мобільності; запрошенні до викладання на ОП практиків, зокрема, представників перекладацьких агенцій і випускників; залученні до викладання на ОП носіїв французької мови.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ЕГ відносить: відображення у цілях ОП місії і стратегії ЗВО; оптимальну збалансованість співвідношення обов'язкових і вибіркових компонентів у загальному обсязі ОП; забезпечення формування низки важливих соціальних навичок (комунікативні уміння, здатність до роботи у команді, відповідальність) у межах ОК; практична складова ОП, оскільки виробнича практика відбувається на базі посольств франкомовних країн, у бюро перекладів, у мовних центрах; різноманітність сучасних інструментів і технологічних рішень для реалізації ОП в різних умовах, зокрема, під час воєнного стану (система «Трітон», онлайн-ресурси для проведення дистанційних занять тощо); чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти; різні форми стимулювання й заохочення НПП, зокрема, преміювання за публікаційну активність і збереження середньої зарплати на період стажування; наявність у НПП досвіду практичного перекладу для Європейських установ; розроблення викладачами власних підручників і посібників; співпрацю з Французьким центром і Посольством Франції в Україні; потужну матеріально-технічну базу Навчально-наукового інституту філології (оснащеність навчальних лабораторій сучасною технікою) та її повну доступність для здобувачів; розташування нормативно-правових актів у відкритому доступі на офіційному веб-сайті університету; вчасне оприлюднення достовірної інформації про ОП і проєкту змін до неї із метою отримання зауважень та пропозицій перед її затвердженням; великий обсяг оприлюдненої інформації для потенційних вступників.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

До слабких сторін ЕГ відносить: недостатньо чітке визначення унікальності ОП, оскільки зазначена наявність виробничої практики не є елементом унікальності; недостатнє залучення випускників і здобувачів до перегляду й удосконалення ОП; популяризація академічної доброчесності лише шляхом інформування з боку викладачів; недостатня чіткість відображення взаємозв'язків між ОК у структурно-логічній схемі ОП; відсутність практики систематичного залучення до аудиторних занять представників роботодавців; відсутність наукових та навчально-методичних публікацій у окремих НПП за останні 5 років; використання в освітньому процесі застарілих та російськомовних джерел; доступ для НПП до електронної системи Triton лише на території КНУТШ; залученість роботодавців тільки шляхом надання рецензій і внесення окремих побажань щодо змісту ОП. ЕГ рекомендує: до 1 вересня 2023 р. сформулювати унікальність освітньої програми, чітко означивши її специфіку та відмінності від аналогічних ОП; з початку 2023-2024 н.р. залучати студентів до участі в семінарах, вебінарах, круглих столах задля розширення знань про форми і види академічної доброчесності; удосконалити у ОП 2023 року структурно-логічну схему для простеження логічної послідовності вивчення кожної дисципліни; з 2023-2024 навчального року залучити випускників і здобувачів до визначення цілей ОП та ПРН, зокрема, шляхом їх запрошення на засідання кафедри з обговорення ОП; з 2023-2024 навчального року залучати зовнішніх стейкхолдерів (перекладачів-практиків, роботодавців) до проведення аудиторних занять; постійно моніторити наукову та навчально-методичну публікаційну активність НПП за ОК, викладання яких вони забезпечують; до початку 2023-2024 навчального року переглянути РП навчальних дисциплін й актуалізувати рекомендовану літературу; продовжити розроблення власних підручників й посібників, а також використовувати в 2023-2024 навчальному році сучасні автентичні джерела з фонду Французького центру; до початку 2023-2024 навчального року розглянути можливість надати НПП доступ до системи Triton поза територією КНУТШ; під час наступного перегляду ОП організувати спільну (онлайн) зустріч робочої групи, здобувачів, представників студентського самоврядування та роботодавців для обговорення пропозицій щодо змісту ОП; запровадити у 2023-2024 н.р. практику анонімного опитування потенційних роботодавців щодо змісту ОП з подальшим обговоренням його результатів на засіданнях кафедри.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-професійної програми «Переклад з французької та з англійської мов» (затверджена на засіданні вченої ради КНУ імені Тараса Шевченка від 07.10.2019, протокол №2) є чітко сформульованими й полягають у підготовці фахівців з перекладу, здатних виконувати письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, двосторонній переклад у таких парах мов: французька-українська та англійська-українська. Цілі ОП чітко корелюються з місією КНУ, яка полягає у формуванні національної еліти України, підготовці висококваліфікованих кадрів для наукових, освітніх та виробничих установ, сприянні інтеграції України у світовий економічний простір, в міжнародний освітній простір як рівноправного партнера, що зафіксовано у «Стратегічному плані розвитку Університету на 2018-2025 рр.» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>). Цілі ОП корелюють зі стратегією КНУ, зокрема із завданнями формування критеріїв якості освітньої діяльності і їх оцінки, запровадження і дотримання міжнародних стандартів викладання іноземних мов та вимог до мовних кваліфікацій, врахування потреб ринку праці при провадженні освітньої діяльності, його моніторинг, розвиток зв'язків з організаціями-потенційними працевлаштувачами; вдосконалення бази для забезпечення академічної мобільності, розвитку програм подвійного дипломування; формування тематики наукових досліджень відповідно до актуальних напрямів (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan-22-12-12.pdf>). До особливостей ОП розробниками віднесено те, що навчання передбачає обов'язкову навчальну та виробничу перекладацькі практики, а також перекладознавче дослідження у рамках часткової чи спеціальних теорій перекладу. Вважаємо, що, оскільки наявність практик є обов'язковим складником практичної підготовки фахівців, то вона не може уособлювати унікальність освітньої програми.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Визначення цілей і ПРН здійснювалось з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів, що підтверджується наданими ЕГ документами та аналізом результатів зустрічей з фокус-групами здобувачів, викладачів і роботодавців. Про свою залученість до цього процесу повідомили представники роботодавців – директор Бюро перекладів «Лінго» Ігор Маликін, а також Поліна Глоба, яка є випускницею програми 2017 року й здійснювала координацію перекладацької практики у Посольстві Мексиканських Сполучених Штатів в Україні 2021-2022 н.р. Підтвердженням є також надані на запит ЕГ документи (зокрема, протокол зустрічі зі стейкхолдерами від 28.10.2019). Однак під час зустрічей з викладачами і здобувачами було з'ясовано, що їхні пропозиції стосувались переважно змістового наповнення окремих ОК. Тому за підсумками зустрічей ЕГ вважає доцільним рекомендувати більш активно долучати до обговорення й перегляду ОП ці категорії стейкхолдерів.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Урахування тенденцій розвитку спеціальності й поточної ситуації на ринку праці відображено у доповненні ОК, які забезпечують формування базових знань та умінь усного і письмового перекладу, навчальними дисциплінами з певним галузевим спрямуванням, зокрема, такими як «Фінансово-економічний переклад», «Переклад у туристичній сфері», «Переклад у сфері ділового спілкування». Запровадження ОК «Інноваційні технології у перекладі» зумовлено пропозицією щодо важливості застосування Інтернет-ресурсів у практичній діяльності сучасного перекладача. Оскільки проведення багатьох міжнародних заходів на національному рівні відбувається у Києві, це зумовлює зростання потреби у висококваліфікованих перекладачах. Тому здобувачі мають можливість щодо проходження практики, а у подальшому, й працевлаштування в Посольстві Франції й інших франкомовних країн, бюро перекладів, різноманітних компаніях. Хоч у «Відомостях про самооцінювання освітньої програми» зазначено «ОП не передбачає врахування регіонального контексту» і така ж думка була висловлена під час зустрічі з гарантантами, ЕГ вважає, що завдяки особливому статусу Києва як столиці України регіональні потреби у перекладачах поєднуються з національними. Тому ОП містить спроби реагування на ці потреби. На зустрічах ЕГ з гарантом ОП і

викладачами було встановлено, що під час формулювання цілей і програмних результатів навчання освітньої програми було враховано досвід щодо визначення цілей і формування змісту аналогічних українських (Львівського національного університету, Київського національного лінгвістичного університету), співпраця з якими триває і зараз. Взято до уваги програми Страсбурзького університету й Гранадського університетів, зокрема, в аспекті розмежування підготовки перекладачів до усного або письмового перекладу.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. за № 869. Зміст ОП повністю відповідає Стандарту (зміст, тривалість навчання, ІК, ЗК, ФК бакалаврів з філології, ПРН, форми атестації). Вивчення ОК, спрямованих на формування загальних компетентностей, передбачено протягом усіх чотирьох років навчання. Освітні компоненти, спрямовані на формування фахових компетентностей, переважно представлені в ОП з третього року навчання, Реалізація ОП забезпечується набуттям 13 ЗК і 23 ФК, досягненням 28 ПРН. Однак, ФК 22 і ФК 23 мають різновиди і їх формування передбачено за рахунок вибіркового дисциплін. Це стосується також ПРН 27 і ПРН 28. Атестація здобувачів здійснюється у формі атестаційного екзамену, як це й передбачено Стандартом, і кваліфікаційної роботи бакалавра.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП та ПРН є конкретними і чіткими та відображають поточні вимоги до підготовки фахівців з перекладу, здатних виконувати усний послідовний і письмовий двосторонній переклад у мовних парах французька-українська та англійська-українська. ОП повністю забезпечує виконання місії КНУ імені Тараса Шевченка, спрямованої на розвиток і зміцнення освітнього та наукового потенціалу власного регіону й України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки: У відомостях про самооцінювання не висвітлюється, в чому полягає унікальність цієї ОП. Здобувачі недостатньою мірою залучаються до визначення цілей ОП та ПРН. Рекомендації: ЕГ рекомендує до 1 вересня 2023 р. сформулювати унікальність освітньої програми, чітко означивши її специфіку та відмінності від аналогічних ОП. В термін до початку 2023-2024 навчального року залучити здобувачів до визначення цілей ОП та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ констатує, що ОП має чітко й конкретно сформульовані цілі, які корелюють зі стратегією КНУ, зокрема із завданнями формування критеріїв якості освітньої діяльності і їх оцінки, запровадження і дотримання міжнародних стандартів викладання іноземних мов та вимог до мовних кваліфікацій, врахування потреб ринку праці при провадженні освітньої діяльності, його моніторинг, розвиток зв'язків з організаціями-потенційними працедавцями та іншими. ОП враховує досвід вітчизняних і закордонних програм підготовки бакалаврів з філології (перекладу). Водночас ЕГ відзначає, що здобувачі були задіяні до визначення цілей ОП та ПРН недостатньою мірою. Підкритерії 1.3, 1.4 повністю відповідають вимогам, 1.1, 1.2 - частково.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На основі аналізу ОП «Переклад з французької та з англійської мов» (в редакціях 2019 р., 2020 р.), навчальних планів до ОП (в редакціях в редакціях 2019 р., 2020 р.) з'ясовано, що її обсяг становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам до організації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відповідно до ЗУ «Про вищу освіту» № 392-IX, від 18.12.2019 року (п. VI, ст. 9, п.3, ст 10) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20#Text>), а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки, затвердженого Міністерством освіти і науки України (наказ №869 від 20.06.2019 року) – для освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://cutt.ly/P5qAYXg>). Обсяг освітніх компонентів, відведених на забезпечення результатів навчання, визначених Стандартом, становить 180 кредитів - 75% обсягу ОП. На вибірковій дисципліні відведено 60 кредитів ЄКТС, що становить 25% від загальної кількості кредитів ОП. Вибірковість запропонована за блоковим принципом з можливістю вибору освітніх компонентів поза освітньою програмою.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має логічну структуру (<https://cutt.ly/Z5qNeDO>), однак відображення міжпредметних зв'язків в структурно-логічній схемі є не досить чітким. ОК у своїй сукупності формують потрібні компетентності та дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Теоретичний аналіз предметної області забезпечений системою освітніх компонентів, які охоплюють питання лінгвістики (ПРН2, ПРН7, ПРН8, ПРН9, ПРН11, ПРН15, ПРН16, ПРН20): ОК1 Комплексна дисципліна Вступ до спеціальності (4 кредити), ОК11 Стилїстика французької мови (3 кредити), ОК12 Термінознавство (французька мова) (3 кредити), ОК20 Комплексна дисципліна Порівняльні студії (6 кредитів), ОК22 Історія французької мови (3 кредити); а також літературознавства (ПРН8) – ОК21 Комплексна дисципліна Лінгвокраїнознавство (4 кредити), ОК23 Багатосеместрова дисципліна Література франкомовних країн (5 кредитів). Загальний обсяг цих освітніх компонентів становить 31 кредитів, 17% обсягу обов'язкової складової. Практичні аспекти філології та професійної комунікації (ПРН1, ПРН5, ПРН6), інтерпретації та перекладу різножанрових текстів (ПРН10, ПРН12, ПРН14, ПРН15, ПРН17, ПРН18, ПРН21-26) забезпечено ОК8 Багатосеместрова дисципліна Практичний курс французької мови (46 кредитів), ОК9 Багатосеместрова дисципліна Практика письмового та усного перекладу (французька мова) (19 кредитів), ОК18 Багатосеместрова дисципліна Англійська мова та переклад (36 кредитів), ОК10 Комплексна дисципліна Стилїстика перекладного тексту (українська мова) (4 кредити), ОК17 Латинська мова для перекладачів (3 кредити), ОК13 Виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (французька мова) (9 кредитів), ОК14 Кваліфікаційна робота бакалавра (8 кредитів). Загальний обсяг цих освітніх компонентів становить 121 кредит, 36% обсягу обов'язкової складової. ОП пропонує формування у здобувачів освіти загальних уявлень щодо особливостей організації навчання в ЗВО, формування загального світогляду та знання щодо здійснення наукових досліджень, академічної доброчесності (ПРН3, ПРН4, ПРН15) - ОК 2 Вступ до університетських студій (2 кредити), ОК 3 Науковий образ світу (3 кредити), ОК 4 Основи екології (2 кредити), ОК 5 Філософія (5 кредитів), ОК 6 Соціально-політичні студії (2 кредити), ОК 7 Вибрані розділи трудового права та основи підприємницької діяльності (3 кредити), ОК 15 Українська та зарубіжна культура (3 кредити), ОК 16 Сучасна українська література (3 кредити). У вибіркового блоці констатуємо, що він представлений практичними аспектами оволодіння професією, а саме (ПРН27.1, ПРН28.2, ПРН27.2, ПРН28.2). Прикладний науковий аспект ОП забезпечений виконанням кваліфікаційної роботи бакалавра (ПРН19), яка дозволяє набути здатність здійснювати критичний аналіз професійно значущих проблем (ПРН23, ПРН5), планувати (ПРН17), презентувати результати дослідження (ПРН18), а також визначати стратегії саморозвитку та професійного самовдосконалення (ПРН1).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст компонентів ОП відповідає стандарту спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.051 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька). Як зазначено у відомостях про самооцінювання та як засвідчив аналіз змісту ОП, простежуємо відповідність, що її зміст спрямовано на теоретичне та практичне вивчення французької та англійської мови, підготовку здобувачів вищої освіти до ефективної професійної діяльності та підготовку фахівців з перекладу, здатних виконувати письмовий (загальний і спеціальний), усний послідовний, двосторонній переклад у парах мов французька-українська та англійська-українська. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін, програм підсумкових іспитів, тематики кваліфікаційних бакалаврських та курсових робіт дозволяє ЕГ констатувати відповідність змісту ОП об'єкту вивчення, цілям навчання, теоретичному змісту предметної області. Результати навчання забезпечуються обов'язковими дисциплінами та посилюються вибірковими. Під час зустрічей з гарантом і фокус-групою НПП отримано підтвердження, що у цій ОП зроблено акцент на поєднанні теоретичного навчання та практичної роботи у межах предметної області спеціальності. Освітня програма передбачає інтеграцію теоретичних знань сучасної лінгвістики (ОК06, ОК08), поглиблення знань французької та англійської мов (ОК11, ОК13), розвиток практичних навичок і умінь аналізу мовно-мовленнєвого матеріалу різностильової і різножанрової належності (ОК09, ОК10), практичних навичок застосування французької та англійської мов (ОК15), що супроводжується проведенням кваліфікаційного наукового дослідження

(бакалаврські роботи) (ОК18). Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.051 романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування ІОТ регламентоване «Положенням про організацію освітнього процесу в КНУТШ» (п. 9.4) (<https://cutt.ly/S9ISQFa>), врегульоване в «Положенні про порядок реалізації ... права на вільний вибір навч. Дисциплін» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=855>). Згадане «Положення...» передбачає можливість вибору (п.п. 2.2): з варіативної складової НП ОП (спеціалізовані блоки); з-поміж обов'язкових дисциплін або варіативного блоку ОП того ж або іншого рівня ВО; із загальноуніверситетського Каталогу курсів. «Положення...» також регулює вимоги до наповнення груп (відповідно до п.п. 2.3. обмеження не поширюються, коли блок дисциплін вибрали всі студенти ОП); процедуру запису на дисципліни. У Положенні також зазначено, що студенти мають право на особистий вибір навчальних дисциплін і детально прописана послідовність дій у межах процедури вибору із зазначенням відповідальних представників адміністрації (с. 104-106). Зазначено також, що здобувач може брати участь у визначенні теми кваліфікаційної роботи і запропонувати власну тему. Про таку можливість говорили і здобувачі, і НПП на зустрічах з ЕГ. Здобувачам за цією ОП пропонується вибір з двох блоків – Вибірковий блок 1. «Переклад у міжкультурній комунікації (французька мова, англійська мова)» і Вибірковий блок 2 «Письмовий та усний галузевий переклад (французька мова, англійська мова)». Крім того, в ОП є примітка: «Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту – з програм іншого рівня». На зустрічах з керівництвом університету й адміністративним персоналом було отримано запевнення щодо максимального врахування інтересів здобувачів під час вибору дисциплін, навіть, якщо окремі ОК вибирає невелика кількість здобувачів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ отримала підтвердження щодо того, що більшість з них задоволені пропонованою можливістю вибору, а також про те, що вони поінформовані про право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркових частин навчальних планів інших спеціальностей. Отже, структура ОП та нормативна база КНУ ім. Т.Шевченка загалом передбачають можливість для формування студентом індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів є невід'ємним складником ОП. Вона забезпечується, насамперед, проведенням двох практик – виробничої перекладацької практики (перша іноземна мова) у обсязі 6 кредитів і навчальної перекладацької практики (друга іноземна мова) обсягом 3 кредити. ОП містить низку дисциплін, які є безпосередньо орієнтованими на формування у здобувачів практичних умінь і навичок. Зокрема, це «Багатосеместрова дисципліна «Практика письмового та усного перекладу», «Багатосеместрова дисципліна «Друга іноземна мова та переклад», «Порівняльна лексикологія першої іноземної та української мов», «Порівняльна граматики першої іноземної та української мов». Як зазначається у відомостях про самооцінювання ОП, у межах кожної дисципліни передбачено методи викладання, спрямовані на формування фахових компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності перекладача, а саме: здатність використовувати іноземну і державну мову для забезпечення міжмовного і міжкультурного посередництва, виконувати різні види перекладу, вести ділову комунікацію, застосовувати інноваційні технології для вирішення перекладацьких завдань та інші (ФК 6, 8, 9, 12, 14-16, 19-21). Про це було заявлено також на зустрічі з фокус-групою НПП. Практичній підготовці здобувачів сприяє також залучення до викладання працівниками посольств і торгових представництв (Франції, Бельгії, Канади) тощо, яких запрошують на проведення культурних заходів: конкурсів перекладу творів різних жанрів: художніх (прозових, поетичних), публіцистичних, фахових; святкування Днів франкофонії в Україні. Ознайомлення зі звітною документацією здобувачів за результатами проходження практик, а також спілкування зі здобувачами засвідчили, що здобувачі проходять практику на базі різних закладів та компаній (Бюро перекладів ТАТ CENTER, Школа менеджменту, Бюро перекладів «Лінгво Україна», Посольство Франції в Україні, ГО «Асоціація викладачів французької мови України» тощо), (див. дод. док Звіти про проходження практики 2022-2023). Під час спілкування з ЕГ студенти 1-4 курсів засвідчили свою задоволеність загальним рівнем організації практичної підготовки. Отже, можемо стверджувати, що запропонована в ОП практична підготовка відповідає інтересам та потребам здобувачів вищої освіти та дозволяє набуття компетентностей, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз цілей і ПРН ОП дозволив експертній групі переконатись, що ОП може забезпечити набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills). Зокрема, такі ОК, як «Багатосеместрова дисципліна «Практичний курс першої

іноземної мови», «Багатосеместрова дисципліна Практика письмового та усного перекладу Практика письмового та усного перекладу», «Вибірковий блок 1: «Переклад у міжкультурній комунікації» тощо сприяють формуванню комунікативних умінь щодо спілкування з представниками різних культурних і мовних спільнот, здатності бути адаптивними, розвитку лідерських навичок. Вивчення ОК «Комплексна дисципліна Вступ до спеціальності: Частина 1. Вступ до мовознавства; Частина 2. Вступ до перекладознавства», «Вибрані розділи трудового права та основи підприємницької діяльності» та «Вступ до університетських студій» дозволить здобувачам навчитись діяти відповідально, розвинути здатність до роботи у команді та здатність до самокерування і самоконтролю. Дисципліни перекладацького спрямування дозволяють розвивати критичне й креативне мислення, опанувати основи тайм-менеджменту, підприємництва. Зустріч з фокус-групою викладачів засвідчила розуміння ними важливості формування у здобувачів soft skills під час викладання своїх ОК, а, за переконаннями здобувачів, вони мають такі навички. Окрім того, комунікація з фокус-групою викладачів та фокус-групою здобувачів також засвідчила, що навички soft skills у здобувачів формуються також і шляхом їх залучення до участі в творчих конкурсах та олімпіадах, різноманітних культурних заходах та зустрічах, круглих столах, що було підтверджено на відповідних зустрічах.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП та НП (редакцій 2019 р. та 2020 р.) (<https://cutt.ly/x5wePFfe>) засвідчує, що обсяг фактичного навантаження здобувачів загалом дозволяє досягти ПРН і відповідає нормам «Положення про організацію освітнього процесу в КНУ ім. Т.Шевченка» (<https://cutt.ly/S9ISQFa>). Окрім того, пп. 9.3 «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ ім. Т.Шевченка» (<https://cutt.ly/u5qr9lb>) передбачає здійснення систематичного оцінювання навантаження, прогресу та завершення роботи студентів шляхом проведення опитувань. Відповідно до Стандарту вищої освіти, обсяг освітньої програми бакалавра філології має становити 240 кредитів ЄКТС, і мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю. Ці вимоги Стандарту повною мірою дотримуються у ОП (56%). Співвідношення обов'язкових і вибіркового компонентів теж витримується: обсяг обов'язкових компонентів ОП складає 180 кредитів ЄКТС (75%), а вибіркового – 60 кредитів ЄКТС (25%). Фактичне навантаження здобувачів корелює із загальним обсягом освітньої програми та її окремих елементів. Самостійна робота за різними ОК становить від 1/3 до 2/3 загального навантаження на відповідну дисципліну. Сумарна кількість навчальних занять не перевищує 9 академічних годин упродовж навчального дня; кількість навчальних занять упродовж навчального тижня становить від 21 до 28 акад. год., а отже не перевищує 30 акад. год (пп. 9.3.4 «Положення про організацію освітнього процесу»). На зустрічі з фокус-групою здобувачів відзначено, що вони в цілому задоволені своїм навчальним навантаженням. Обсяг окремих освітніх компонентів варіюється від 3 до 46 кредитів. Такий розподіл навчального навантаження дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання, що підтверджено а зустрічах з НПП і роботодавцями (Тетяна Гейко, Микола Павлов, Ігор Маликін).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Співвідношення обов'язкових і вибіркового компонентів у загальному обсязі ОП у кредитах ЄКТС є оптимальним для бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки, за спеціальністю 035 Філологія. У межах ОК освітньої програми забезпечується формування низки важливих соціальних навичок (soft skills), зокрема комунікативні уміння, здатність вирішувати складні професійні задачі у команді, лідерські навички, відповідальність, критичне й креативне мислення. Сильною стороною є практична складова ОП, оскільки виробнича практика відбувається на базі посольств франкомовних країн, у бюро перекладів, у мовних центрах тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони. Недостатня чіткість відображення взаємозв'язків між ОК у структурно-логічній схемі ОП. Вибірковість за блоковим принципом дещо обмежує можливості вибору для здобувачів, хоч вони мають право також вибору освітніх компонентів поза освітньою програмою. Рекомендації: - розробникам ОП в межах чергового оновлення програми вилучити з профілю ОП запропоновані вибірковими блоками фахові компетентності та програмні результати навчання, а також вилучити вибіркові блоки зі структурно-логічної схеми ОП; - у межах здійснення кампанії з вибору навчальних дисциплін у 2023-2024 н.р. організувати інформування студентів про усі можливі варіанти реалізації індивідуальної освітньої траєкторії; - розглянути можливість формування окремого каталогу вибірових ОК на рівні ННІ філології, що зменшило б організаційні перешкоди для реалізації здобувачами права на формування індивідуальної освітньої траєкторії; - удосконалити в ОП 2023 року структурно-логічну схему для простеження логічної послідовності вивчення кожної дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ дійшла висновку, що ОП повністю відповідає вимогам підкритеріїв 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, оскільки: обсяг ОП в цілому та її окремих компонентів відповідає вимогам чинного законодавства; ОП цілком відображає предметну область спеціальності та дозволяє здійснити практичну підготовку й сформувати у здобувачів соціальні навички (soft skills); дотримано норми щодо обсягу навантаження здобувачів. Професійний стандарт відсутній (підкритерій 2.7), навчання за дуальною формою не здійснюється (підкритерій 2.9). У зв'язку з тим, що в КНУ ім. Т. Шевченка напрацьовано нормативну базу щодо процедури реалізації здобувачами вищої освіти права на формування індивідуальної освітньої траєкторії, вважаємо, що вимоги підкритерію 2.4 загалом виконані. Виявлені слабкі сторони системи, що функціонує, передусім сигналізують про потребу удосконалення процедур інформування про можливості вибору дисциплін, а також адміністрування цієї системи. На загальну якість реалізації ОП суттєво вони не впливають.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка на цю ОП містяться на офіційному сайті (<https://vstup.knu.ua/rules>), (<https://vstup.knu.ua/>). Крім цього, у вкладці «Вступ на бакалавра», розміщено документи про вартість навчання, ліцензовані обсяги та максимальний обсяг державного замовлення у 2022 році (<https://vstup.knu.ua/#Section211>). У вступників є можливість із будь-якими запитаннями звернутися до приймальної комісії ЗВО. Правила прийому, в тому числі і порядок, умови, терміни вступу на навчання та організація конкурсного відбору, чітко та зрозуміло структуровані, та є зрозумілими для потенційних здобувачів, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Експертна група не виявила дискримінаційних положень, обмежень чи привілеїв.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому, вступ на навчання за цією ОП здійснюється на базі повної загальної середньої освіти; перелік конкурсних предметів, встановлений відповідно до наказу МОН «Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році», але не враховує її особливості, а саме згідно з документом, опублікованим на сайті університету (https://vstup.knu.ua/images/2022/NMT_ZNO_vstup.pdf) для вступу необхідно скласти: 1. українську мову; 2. математику та 3. історію України, хоч у законопроекті № 8228-1, ухваленому Верховною Радою України 23.02.2023, третій предмет є вибірковим – іноземна мова/історія України/хімія/біологія/фізика.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО має ряд документів, які регламентують порядок навчання за першим рівнем вищої освіти, а також порядок визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності. Це регулюється документами Університету: Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка введене в дію Наказом Ректора від 11 квітня 2022 року https://knu.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf; Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 29.06.2016 р. http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk, Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>; Наказом ректора від 12.07.2016 року за №603-22 Про затвердження Порядку проведення в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_atestaciya_PK_2016.jpg; Положенням про порядок перезарахування результатів навчання в Університеті (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk; Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (Наказ МОН України від 18.01.2018, №54) (<https://t1p.de/shf42>). В період 2017-2019 рр. за програмою академічної мобільності навчалось 3 студентів та 3 викладачів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У питанні визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, ЗВО керується Законом України «Про освіту» (ст.8, п.5), «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством» (<http://surl.li/ixnq>), наказом МОН України від 08.02.2022 р. № 130 (<http://surl.li/bp1lg>). Як було зазначено на зустрічі з керівництвом, перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти в Університеті розпочнеться у 2022/2023 навчальному році, після набуття чинності наказу Міністерства освіти і науки України за № 130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». Експертна група, провівши онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом та допоміжними відділами, отримала інформацію, що 06.02.2023 року було затверджене університетське Положення про валідацію і визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2023/02/Положення-про-валідацію1.pdf>). Правила та процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, чітко структуровані та повністю висвітлені. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ дійшла висновку, що сильною стороною є посилення ЗВО уваги до неформальної освіти, що сприяє набуттю здобувачами додаткових знань і умінь, наприклад, завдяки участі у вебінарах провідних зарубіжних закладів вищої освіти, таких як Оксфордський університет, Кембриджський університет тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

До слабких сторін і недоліків ЕГ відносить такі: - правила прийому на навчання за цією ОП не враховують особливості самої освітньої програми; положення про порядок реалізації права на академічну мобільність було затверджено у 2016 р. і не містить змін відповідно до Постанови №599 від 13 травня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності»; - активність здобувачів в участі академічної мобільності є низькою. Рекомендації. У результаті проведеної акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: - не пізніше, ніж через місяць після Наказу МОН щодо вступу 2024 внести зміни до вступних вимог на ОП, яка акредитується, а саме – вказати іноземну мову третім предметом; - до початку 2023-2024 н.р. внести зміни до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність відповідно до Постанови №599 від 13 травня 2022 р. «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності»; - починаючи з 2023-2024 н.р., регулярно інформувати та мотивувати здобувачів до участі в академічній мобільності, організовуючи зустрічі, вебінари, майстер-класи тощо, зокрема й за участі осіб з інших ОП, які вже брали участь у таких активностях.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ вважає, що ОП «Переклад з французької та англійської мов» відповідає рівню В за Критерієм 3. Повністю відповідають вимогам підкритерії 3.1., 3.3, 3.4. Встановлено що правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілим, не є дискримінаційними, наявні відповідні положення. Проте вимоги для вступу на ОП, яка акредитується, не враховують особливості самої освітньої програми, а отже тільки частково відповідають підкритерію 3.2. Цей недолік, на думку ЕГ, повинен бути усунути до початку вступної кампанії 2023 р. Крім того, хоч наявність внутрішніх нормативних документів уможливило визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, але ЕГ констатує низьку активність здобувачів в реалізації цієї можливості та рекомендує постійно мотивувати здобувачів до отримання знань також у інших закладах освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. **Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Навчання і викладання за ОП регулюють документи, розміщені на сайті ЗВО: «Нова редакція положення про організацію освітнього процесу» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>). Формування фахових компетентностей відповідає вимогам студентоцентрованого підходу, що регламентується у Розділі 3 «Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання» «Положення про систему...». П. 3.4. регламентує проведення моніторингу застосування новітніх методик навчання. На онлайн зустрічі керівництво Університету повідомило про використання ресурсів Google як платформи для забезпечення навчального процесу дистанційно. На відповідних онлайн зустрічах ЕГ з НПП, задіяних в реалізації цілей ОП, яка акредитується, та здобувачами, які навчаються за даною ОП, було підтверджено, що під час дистанційної форми навчання основним освітнім середовищем є Google Classroom, завдяки якому забезпечується доступ до навчальних матеріалів і проведення електронного тестування. Здобувачі та викладачі ОП зазначили, що заняття також відбуваються у синхронному режимі (з використанням сервісів відео-конференцій (Google Meet, Zoom та ін.). Конкретні форми за кожною ОК зазначені у РП навчальних дисциплін і методи, що застосовуються, сприяють досягненню ПРН. Згідно з відомостями СО, отримання знань забезпечується переважно лекційними та семінарськими заняттями, самостійною роботою; набуття вмінь – практичними заняттями; комунікація – практичними заняттями, виробничою практикою; автономність і відповідальність – практичною підготовкою та самостійною роботою (ознайомлення з науковою та художньою літературою тощо), що поєднується з консультаціями викладачів щодо підготовки презентацій, рефератів, курсових робіт, написання кваліфікаційної бакалаврської роботи тощо. Студентоцентрований підхід в ОП також виявляється в урахуванні особливих потреб окремих категорій студентів, їхніх можливостей відвідувати заняття в умовах карантину чи надзвичайного стану, перебоїв з електроенергією шляхом проведення додаткових занять чи консультацій у зручний для студентів час, про що було зазначено під час зустрічі з НПП. Урахування пріоритетів здобувачів освіти здійснюється також завдяки: реалістичному плануванню навантаження; взаємодії викладача із здобувачами під час занять; опитуванням та обговоренням викладеного матеріалу, в тому числі при проведенні лекцій; консультуванню, за допомогою електронних засобів комунікації. Здобувачі беруть участь у розробці та моніторинзі освітніх програм шляхом опитувань та висловлюючи свої побажання під час спілкування з викладачами.

2. **Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).**

Уся необхідна інформація розміщена в систематизованій формі на сторінці ОП на сайті Інституту (<https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/bak-opusy-op-ta-proh-nd/035-055/>). Доступ є дещо утрудненим навігацією сайту. Інформування здобувачів про освітній процес, цілі, зміст та ПРН відбувається традиційно (інформаційні дошки) і в групах Viber, Telegram. Додатковою формою комунікації НПП визначили університетську систему «Трітон». На основі аналізу документації ЕГ встановила, що цілі, зміст та результати навчання, порядок та критерії оцінювання за кожним ОК представлені у РП. Ознайомлення студентів з ними відбувається на перших заняттях з ОК. Під час настановчих зборів студентів і керівників практики надається інформація щодо виробничої перекладацької практики. Керівник бакалаврської роботи під час першої консультації на початку навчального року пояснює вимоги до бакалаврської роботи та специфіку роботи над нею. Викладачі нагадують студентам про порядок та критерії оцінювання перед контрольними заходами; після контрольних заходів проводиться аналіз проміжних результатів навчання. У бесіді з членами ЕГ здобувачі та НПП зазначили, що мають доступ до необхідних матеріалів, завдань та загалом задоволені якістю організації навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

На кафедрі, яка є базовою для реалізації ОП, що акредитується, розробляється наукова тема «Актуальні питання перекладознавства та стилістики романських мов» (16КФ044-08), що формує простір для акумулювання наукових пошуків і досягнень науково-педагогічних працівників у сфері перекладознавства і компаративних досліджень з романських мов. Здобувачі отримують теоретичні знання і навички проведення наукових досліджень під час опанування таких дисциплін як «Порівняльні студії: Порівняльна лексикологія французької та української мов, Порівняльна граматики французької та української мов, Курсова робота» (ОК20), «Історія французької мови» (ОК 22). Отримані навички закріплюються при написанні курсової роботи, кваліфікаційної роботи бакалавра та під час проходження виробничої перекладацької практики. Вагомим додатком є можливість здобувачів брати участь у наукових конференціях і опублікувати результати своїх досліджень у фахових виданнях. Студенти залучаються до розробки кафедральної наукової теми. Щороку в рамках Всеукраїнських наукових читань за участю молодих учених «Філологія ХХІ сторіччя: традиції і новаторство» на кафедрі працює секція з перекладознавства, де викладачі та студенти кафедри презентують результати своїх досліджень. Так під час спілкування гарант програми відзначила здобувачів Войтовича А. та Багацьку І. як таких, хто приймав участь в конференції на базі КНУШ; Омельченко І., яка брала участь у конкурсі перекладу у 2019 році та Роживіну П., яка має публікацію в фаховому виданні університету. Наукові керівники бакалаврських робіт спонукають студентів до вибору актуальних тем, результати дослідження яких можуть бути використані в освітньому процесі. У кожній бакалаврській роботі обов'язково досліджуються питання, пов'язані з майбутньою освітньою кваліфікацією. Результати виробничої практики (перекладацького спрямування) можуть увійти до бакалаврського дослідження у практичний розділ.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

За рішенням НМК Інституту дія раніше затвердженої РП може бути продовжена, але не більш як 2 роки постіль. Викладачі, за необхідності, ініціюють внесення змін до РП, які обговорюють на засіданнях кафедри та у групі забезпечення ОП, і затверджують на засіданні НМК Інституту. У самоаналізі та на зустрічі з ЕГ було висловлено думку, що не завжди доречно відображати в робочих програмах поточне оновлення змісту освітніх компонентів, а також перерозподіл годин між темами, використання нових прийомів роботи тощо, оскільки воно може бути вмотивоване рівнем мовної підготовки чи національно-культурною специфікою контингенту конкретної групи. Завдяки постійному професійному розвитку НПП, який уможливується активною практичною діяльністю з одного боку, та дослідницькою роботою з іншого боку, РП оновлюються новітніми розробками самих викладачів, чій роботи можна побачити у переліку літератури робочих програм ОК. Проте попри розробки викладачів кафедри, в РП навчальних дисциплін рекомендована література часто є застарілою, і її варто також переглядати та актуалізувати список.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО виявляється в ОП через залучення іноземних лекторів до процесу навчання (Емілі Войтенко, Тетяна Костенко-Моро, Мішель Терещенко, Патрік Шародо, Анрі Буаер, Жюльет Може, Лор Біото). Згідно з документами, наданими гарантом програми, за останні роки викладачі кафедри пройшли стажування: І.Смушинська, Т.Качановська, С.Зубцова у Страсбурзькому університеті (Франція); Е.Андрієвська в Alliance Française (Париж); Г.Чернієнко за грантами Національного центру книги Франції: Les Assises de la traduction (Арль) та у Центрі Les Recollets (Париж). Е.Андрієвська та Т.Качановська пройшли тренінг для викладачів Journée professionnelles du français d'Ukraine, організований Посольством Франції в Україні. Е.Андрієвська пройшла Навчальний курс екзамінованих усних та письмових іспитів DELF-DALF у Французькому інституті в Україні. В Університеті забезпечено доступ до міжнародних інформаційних ресурсів: <http://www.knu.ua/ua/resources/auth/>, <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/onlinedb>. Інтернаціоналізацію діяльності координують відповідні підрозділи Відділ міжнародного співробітництва та Відділ академічної мобільності (<http://univ.kiev.ua/ua/dep/aca-demic-mobile>, <http://www.umz.univ.kiev.ua/index.php/ua/>), які також поширюють інформацію про можливості мобільності студентів та співробітників.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ЕГ відносять такі: - Методи навчання і викладання спрямовані на розвиток загальних і професійних компетентностей майбутніх філологів і перекладачів, відповідають заявленим цілям ОП, а також забезпечують якісну підготовку фахівців відповідної кваліфікації; - Навчання та викладання на ОП здійснюється на

високому науковому та методичному рівнях. У освітній процес активно імплементуються новітні методи та методики викладання, які були отримані НПП під час міжнародних стажувань та постійній практиці; - інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання у межах окремих освітніх компонентів презентована у РП нормативних ОК, які є у відкритому доступі на сайті ЗВО та доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку навчального року.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Участь здобувачів освіти в наукових дослідженнях не є активною, а отже потребує популяризації серед студентства. Наявність застарілих і російськомовних джерел у списках рекомендованої літератури у РП навчальних дисциплін. Рекомендації: У 2023-2024 н.р. активізувати залучення здобувачів до проведення наукових досліджень за темою кафедри теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова. До початку 2023-2024 н.р. переглянути та актуалізувати списки рекомендованої літератури у РП навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Процес навчання та викладання на ОП забезпечується належним чином. Дотримано студентоцентризований підхід, здобувачі в різний спосіб та своєчасно повідомляються про особливості та зміни у навчальному процесі. ОП дозволяє реалізувати НПП академічну свободу вибору методів викладання, навчального матеріалу з метою досягнення окреслених цілей. Хоч характеристики за підкритерієм з потребують покращення, тобто підкритерій 4.3. відповідає вимогам частково, але загалом програма має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 4 (підкритерії 4.1, 4.2, 4.4., 4.5 повністю відповідають вимогам) та відповідає рівню В. На думку ЕГ, визначені слабкі сторони не є суттєвими, можуть бути усунені під час удосконалення ОП і не впливають на підсумковий рівень критерію.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На ОП застосовуються різні методи та форми оцінювання для перевірки результатів навчання. Загальні форми, організація контрольних заходів, система оцінювання здобувачів регламентовано такими документами: «Нова редакція положення про організацію освітнього процесу», (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Quality-assurance-system-of-education-and-educational-process.pdf>). У ЗВО розроблено «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), «Пам'ятку норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/r8wq76X>). Успішність здобувачів в межах ОК оцінюється шляхом поточного та підсумкового контролю. Семестровий контроль проводиться у формах екзамену, диференційованого заліку; підсумковий контроль у формі атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра. Форми поточних контрольних заходів корелюють з РН за НД (узгодженими з ПРН) і формами навчальної діяльності. У теоретичних дисциплінах («Історія французької мови» тощо) передбачено експрес-опитування, усний/письмовий бліц-контроль, написання реферату. У практичних дисциплінах форми поточного контролю включають: аналіз результатів перекладу, самостійний письмовий та усний переклад, що дозволяє перевірити рівень сформованості перекладацьких навичок і здатність застосовувати їх в реальних умовах. Викладачі також пропонують студентам завдання для самоконтролю – з можливістю перевірити правильність виконання за ключами. У РП усіх навчальних дисциплін є розділ 7 «Схема формування оцінки», що включає форми та критерії оцінювання. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання. Іспит оцінюють максимально в 40 балів, мінімум – 24. Напередодні контрольного заходу викладач пояснює процедуру та критерії оцінювання. Графіки проведення семестрових контрольних заходів є інформативними, доступними, розміщуються на дошках оголошень, у групах соцмереж здобувачів. Загалом, форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими. ЕГ засвідчує різноманітність поточних і підсумкових контрольних заходів та систематичність їх застосування, що дозволяють ґрунтовно й об'єктивно оцінити навчальні досягнення здобувачів вищої освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Процедура присвоєння кваліфікації за ОП регулюються п. 2.12. Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Quality-2020.pdf>). Згідно зі Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 035 Філологія, затвердженим у 2019 році (Наказ МОН №869 від 20 червня 2019 р.) атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/035-Filolohiya-bakalavr.28.07-1.pdf>). Крім того, на ОП передбачена кваліфікаційна робота бакалавра. Випускова кафедра підготувала методичні вказівки щодо регламенту виконання, написання, оформлення кваліфікаційних робіт, особливостей підготовки до захисту робіт. За умови успішного виконання всіх форм атестації випускникові програми видаються присуджується ступінь бакалавра з присвоєнням кваліфікації «бакалавр філології» за спеціалізацією: 035.055 Філологія (романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька), за освітньою програмою «Переклад з французької та з англійської мов».

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (розділи 4, 7, https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), а також, в частині, яка не суперечить цьому положенню «Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в КНУТШ» від 3 листопада 2014 року (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>) і «Тимчасовим порядком проведення заліково-екзаменаційної сесії та підсумкової атестації з використанням технологій дистанційного навчання у КНУТШ» (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok%20zal_ekz%20sesii%20dyst_tehn.pdf). Відповідні документи розміщені у вільному доступі на сайті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У робочих програмах зазначено процедури проведення контрольних заходів, складовими яких є методи контролю, форми оцінювання, шкала та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Здобувачеві вищої освіти надане право оскаржити оцінку за екзамен або залік згідно п. 7.2. «Процедури розгляду звернень здобувачів освіти щодо оцінювання» Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf). У процесі навчання за ОП діють процедури запобігання конфлікту інтересів: занесення результатів поточного контролю до журналів обліку роботи академічної групи, контроль за своєчасним і повним його здійсненням; публічний і полісуб'єктний характер оцінювання та звітування за результатами практик; колегіальний характер комісії при повторному перескладанні екзамену. Задля забезпечення об'єктивності існує практика запрошення зовнішніх екзаменаторів, які одночасно є й роботодавцями, що підтверджено під час зустрічі з керівництвом ЗВО (Гожик А.П.) і фокус-групою роботодавців (Жалай В.Я.). Під час спілкування зі здобувачами не зафіксовано випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів і ситуацій, які б потребували врегулювання конфліктів між здобувачами ВО та екзаменаторами або деканатом.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЗВО популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням. Університет є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (<https://academiq.org.ua/pro-proekt>). У ЗВО сформовано багаторівневу систему контролю якості освіти, розроблено та системно використовуються її інструменти, результати представлені на сайті університету. Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності викладено у документах: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ імені Тараса Шевченка (https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Polozhennia-pro-organizatsiyu-osvitniogo-procesu-11_04_2022.pdf), «Етичний кодекс університетської спільноти» (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethical-code/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>), «Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/r8wq76X>). У них унормовані процедури дотримання академічної доброчесності, перевірки на плагіат наукових та кваліфікаційних робіт здобувачів, наукових та навчально-методичних праць, процедура встановлення відповідальності здобувачів і НПП за порушення академічної доброчесності. Однією з тем обов'язкової ОК «Вступ

до університетських студій» є питання академічної доброчесності. Інструментом протидії порушенням академічної доброчесності в КНУ є обов'язкова перевірка роботи за допомогою програмного забезпечення UniCheck (<https://unicheck.com/>), здобувачі вищої освіти ознайомлені з цим програмним забезпеченням (Омельченко І.). За словами здобувачів (Дядечко О., Омельченко І.), лише викладачі інформують здобувачів про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, неприпустимість плагіату та некоректного цитування. ЕГ констатує, що заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості, однак форми популяризації є обмеженими.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильними сторонами ОПП у контексті Критерію 5 є: чіткість і зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання здобувачів вищої освіти; системна увага до питань академічної доброчесності на стратегічному та процедурному рівнях із розробленням системи різнопланових документів (не лише ґрунтовне «Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», яке висвітлює всі необхідні питання, процедури та інструменти, але й стратегічний документ «Етичний кодекс університетської спільноти» та коротка прикладна «Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка»).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони, недоліки. ЗВО популяризує академічну доброчесність лише шляхом інформування з боку викладачів. Рекомендації. ЕГ рекомендує з початку 2023-2024 н.р. залучати студентів до участі в семінарах, вебінарах, круглих столах задля розширення знань про форми і види академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ вважає достатньою політику дотримання академічної доброчесності на основі її об'єктивності, наявних форм контролю досягнень здобувачів та заходів щодо популяризації культури академічної доброчесності в ЗВО. Підкритерії 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 повністю відповідають вимогам. Виявлені слабкі сторони, які є несуттєвими, можуть бути виправлені навіть протягом поточного семестру, що дає змогу оцінити відповідність критерію 5 на рівні В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних у реалізації ОП, дозволяє досягти програмних результатів та сформувати компетентності, заявлені в програмі. Викладання забезпечують доктори наук, професори, серед яких відомі фахівці в галузі французької філології та перекладознавства О. Чередниченко та І. Смуцинська; кандидати наук. Наявність наукових та методичних публікацій, міжнародних та внутрішніх стажувань також свідчить про відповідність кваліфікації НПП. Досвід усного перекладу в Раді Європи та Верховній раді має Сергій Саєнко, перекладу аудіоматеріалів для Посольства Франції – Тетяна Качановська. Зустрічі з фокус-групами підтвердили, що до викладання за ОП НПП залучаються відповідно до їхньої наукової спеціалізації та інтересів, мають право вибору ОК. Проте ЕГ констатує необхідність посилити публікаційну активність НПП, задіяних у реалізації програми. Так, Дурманенко А.М., Гожик А.П., Зубцова С.В., Русин М.Ю., не мають наукових та навчально-методичних публікацій за останні 5 років за напрямом курсу, який викладають.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У «Положенні про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних наукових посад у КНУТШ» (<http://surl.li/akuev>) прописані умови проведення конкурсу, вимоги до претендентів на посаду, перелік необхідних документів, функції конкурсної комісії, порядок затвердження та оприлюднення результатів. У ЗВО діє «Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУТШ» (<https://cutt.ly/E3X1ch1>), який регулює процедуру та порядок конкурсного добору визначає перелік необхідних документів та терміни конкурсу. Офіційний сайт КНУ (<https://cutt.ly/23Xowe3>) та медіа-засоби оприлюднюють інформацію про терміни та умови конкурсу, перелік документів, необхідних для подання (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=18>) тощо. Під час зустрічі з викладачами Андрієвська Е. підтвердила, що вони вважають процедуру проходження за конкурсом зрозумілою та прозорою.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В КНУ розроблено «Положення про ради роботодавців у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/W3CevSi>). З 26.10.2021 діє Рада роботодавців КНУ (<https://www.knu-employers-council.com/>). Зустріч з фокус-групою підтвердила, що роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Лінго» Ігор Маликін брав участь в обговоренні ОП. Зустрічі з роботодавцями відбуваються під час ярмарків вакансій, інформацію про які розміщено на сторінці Інституту філології у соцмережах (<https://www.facebook.com/philology.knu.ua/>). Залучення роботодавців відбувається й під час проходження здобувачами практик на таких базах, як Французько-український центр університетського та наукового співробітництва у французькому культурному центрі (CFUCUS), відділ університетського та наукового співробітництва Посольства Франції в Україні, Федерація обмінів «Франція-Україна» (FEFU), Бюро перекладів TAT CENTER, телеграм-каналу Ukraine NOW, Лінгвістичний центр від ЕЙ до ЗЕД, ГО Асоціація викладачів французької мови України тощо. Роботодавці залучені й як голови ЕК (Жалай В.Я., директор Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАНУ), що підтверджено протоколом №1 засідання екзаменаційної комісії №25 від 14 червня 2022р.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Згідно з Відомостями СО, більшість штатних викладачів є визнаними експертами галузі: д.філол.н., проф. О.Чердиченко (Вступ до перекладознавства), д.філол.н., проф. І.Смуцинська (Стилістика французької мови, Історія французької мови), к.філол.н., доц. С.Саєнко (Усний двосторонній послідовний переклад) – перекладач парламентської делегації України в Раді Європи, е.філол.н., доц. Е.Андрієвська (Фахові мови) – екзаменатор іспитів DELF-DALF у Французькому інституті; доц. Г.Чернієнко (Практичний курс французької мови) – знаний перекладач, чотириразовий лауреат премії ім. Г. Сковороди Посольства Франції; к.філол.н., доц. Т.Качановська (Термінознавство). Крім того, сумісники кафедри також є професіоналами-практиками. Саме у такий спосіб ЗВО залучає їх до реалізації ОПП. Однак під час зустрічі з представниками роботодавців виявлено, що ініціатива Павлова М. щодо співпраці була проігнорована адміністрацією закладу.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

КНУТШ сприяє професійному розвитку викладачів. Розроблено «Положення про підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників КНУ імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/S3Co06o>), яке визначає обсяги, види, процедури обліку, планування, організації та зарахування результатів підвищення кваліфікації. У закладі фінансується стажування тих НПП, які працюють в університеті за основним місцем роботи і проходять стажування відповідно до річного плану. Створений в Інституті післядипломної освіти навчально-методичний відділ підвищення кваліфікації (<http://www.ipe.knu.ua/pro-nas-2.html>) займається організацією та координацією всіх видів підвищення кваліфікації; можливості для закордонного стажування надає відділ академічної мобільності (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk). За останні 5 років викладачі пройшли стажування за різними програмами (Данильченко І., Андрієвська Е., Шестопал О., Смуцинська І., Зубцова С.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом розвиненої системи матеріального та морального заохочення. Представник бухгалтерії Малеча Г. під час зустрічі з ЕГ підтвердила, що в КНУТШ розроблено «Положення про преміювання працівників КНУ імені Тараса Шевченка», відповідно до якого НПП отримують премії, зокрема за публікаційну активність, що було також підтверджено під час зустрічі з НПП. На запит ЕГ гарантом ОПП було надано скан-копії грамот та подяк (Веклич О.А., Качановській Т.О., Саєнко С.Г., Чернієнко Г.) Відповідно до «Положення про заохочувальні відзнаки» (<https://cutt.ly/r3N8gGW>), яке регламентує підстави для

нагородження, його порядок, НПП нагороджуються відзнаками п'яти ступенів. Під час зустрічі професор О. Чердниченко продемонстрував отриману Подяку ректора.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильною стороною є чітке дотримання розроблених ЗВО положень, які регулюють конкурсний добір, відносини з роботодавцями, порядок підвищення кваліфікації та стимулювання НПП, зокрема за публікаційну активність. ЕГ пересвідчилась в отриманні НПП матеріального та морального заохочення, належному стимулюванні розвитку викладацької майстерності за рахунок власних програм та збереження середньої зарплати під час стажування, конкурсу «Кращий викладач року». Позитивним моментом є наявність у НПП досвіду практичного перекладу для Європейських установ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони, недоліки. Відсутність у окремих викладачів наукових та навчально-методичних публікацій за останні 5 років. Відсутня практика системного залучення до аудиторних занять представників роботодавців. Рекомендації. ЕГ рекомендує постійно моніторити наукову та навчально-методичну публікаційну активність НПП за ОК, викладання яких вони забезпечують; з 2023-2024 навчального року запрошувати зовнішніх стейкхолдерів (перекладачів-практиків, роботодавців) для проведення аудиторних занять.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ зробила висновок, що ОПП відповідає рівню В за Критерієм 6. Встановлено повну відповідність підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.3, 6.5, 6.6 за рахунок дотримання ЗВО положення про конкурсний добір, який має прозорий характер; впровадження п'ятирівневого морального та матеріального заохочення, в тому числі за публікаційну активність; розробки власних програм стажування; проведення конкурсу «Кращий викладач року». Академічна та професійна (досвід практичного перекладу для Європейських установ) кваліфікація НПП, які забезпечують викладання за ОПП, сприяє досягненню програмних результатів ОПП. Водночас за підкритерієм 6.4. не виявлено систематичної практики залучення до аудиторних занять зовнішніх стейкхолдерів (перекладачів-практиків, роботодавців) та за підкритерієм 6.1 зафіксовано відсутність у окремих викладачів наукових та навчально-методичних публікацій за останні 5 років. Тому відповідність за цими підкритеріями є частковою. Зазначений недолік не завадить досягти цілей ОП та може бути усунений протягом 2023-2024 н.р.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час вивчення ВСО й наявної на сайті КНУТШ інформації, а також спілкування із фокус-групами та відеоогляду матеріально-технічної бази КНУТШ встановлено, що фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН. Навчання відбувається в корпусі Навчально-наукового інституту філології (далі – ННІФ). НПП і здобувачі мають змогу користуватися сучасними лабораторіями для навчання перекладу, що додатково обладнані інтерактивними дошками; лабораторією методики викладання східних мов та інформатики; аудиторіями мовних центрів (навіть тих, що не стосуються ОП, за умови, якщо вони не задіяні у цей час для навчання за відповідною ОП), комп'ютерними класами, лінгафонним кабінетом, мультимедійним обладнанням кафедри теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова (зокрема, відеомагнітофони) та Французького центру (комп'ютер, сучасні мобільні меблі), що діє за сприяння Посольства Франції в Україні. Заступник головного бухгалтера Г. Малеча повідомила, що закупівля необхідного обладнання відбувається за поданням відповідного навчального підрозділу. В КНУТШ функціонує Наукова бібліотека ім. М. Максимовича (<http://www.library.univ.kiev.ua/>). В. о. директора НБ С. Канєвська повідомила, що фонди постійно поповнюються, а в умовах дистанційного навчання здобувачі мають змогу замовити літературу через електронний каталог й скористатися послугою електронної доставки документів (є безкоштовною на період дистанційного навчання),

ознайомитися з повнотекстовими електронними версіями видань КНУТШ на сайті бібліотеки (<https://cutt.ly/x76RjWJ>), скористатися послугою міжнародного міжбібліотечного абонементу, а НПП мають змогу замовляти літературу для подальшої закупівлі бібліотекою. НБ надає доступ до вмісту порталу Research4Life, повнотекстової бази даних видавництва «Центр учбової літератури», реферативної бази даних SCOPUS тощо. Також здобувачі та НПП мають вільний доступ до бібліотечних фондів кафедри й Французького центру, а в корпусі ННІФ є читальна зала з необхідною літературою. На сторінці ОП на сайті ННІФ наявні РП: <https://cutt.ly/G765LxI>; <https://cutt.ly/D765CDu>. Результати опитувань здобувачів, оприлюднені на сторінці ОП (<https://cutt.ly/45qqeTK>), свідчать, що не всі дисципліни добре забезпечені навчально-науковою літературою й методичними матеріалами, утім НПП запевнили, що активно працюють над розробкою власних сучасних підручників (так, Е. Андрієвська розробила навчальний посібник «Вступний курс фонетики французької мови», наявний на сторінці кафедри <https://cutt.ly/C5qwbLZ>). У КНУТШ діє електронна система Triton, що дає змогу здобувачам зокрема ознайомитися із підсумковими оцінками, обрати вибіркові дисципліни (<https://student.triton.knu.ua/>). Функціонал для НПП передбачає доступ до навчального навантаження, але лише з локальної мережі КНУТШ. На території КНУТШ є укриття, медичний кабінет, їдальні, спортивний комплекс тощо. В гуртожитках є спортзала, коворкінг.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час виїзної експертизи підтверджено, що КНУТШ забезпечує вільний безоплатний доступ НПП і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької й наукової діяльності в межах ОП. Зокрема, встановлено, що здобувачі й НПП мають можливість користуватися навчальними лабораторіями, центрами мов (за умови, якщо в них в цей час не проходять заняття відповідної ОП), комп'ютерним класом та іншими приміщеннями, фондами читальної зали, кафедри теорії і практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова, Французького центру; отримувати безкоштовні консультації психолога; брати участь у секціях, наукових та позанавчальних заходах тощо. Також здобувачі, що долучаються до наукових конференцій, організованих ННІФ, можуть безоплатно публікувати тези. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича надає здобувачам і НПП змогу замовити літературу через електронний каталог й скористатися послугою електронної доставки документів (є безкоштовною на період дистанційного навчання), ознайомитися з повнотекстовими електронними версіями видань КНУТШ на сайті бібліотеки (<https://cutt.ly/x76RjWJ>), скористатися послугою міжнародного міжбібліотечного абонементу, також надає доступ до баз даних; НПП мають змогу замовляти літературу для подальшої закупівлі бібліотекою.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час аналізу документації на сайті КНУТШ, відео-огляду матеріально-технічної бази констатовано, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. Так, поміж цілей, визначених у «Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 рр.» є ті, що безпосередньо сприяють підтриманню освітнього середовища, що є безпечним для життя та здоров'я усіх учасників навчального процесу (див. п. 81, 86 <https://cutt.ly/V5r6OZ8>); належні умови праці та навчання забезпечено й регламентовано «Правилами внутрішнього розпорядку КНУТШ» (<https://cutt.ly/M5r6y6y>) й «Правилами внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках» (<https://cutt.ly/r5r6TCd>), що є належно оприлюдненими на сайті первинної профспілкової організації та на сайті студмістечка. У навчальному корпусі наявні інструкції з техніки безпеки, протипожежної безпеки тощо; є медпункт, встановлено пандуси для маломобільних груп населення, укриття. Безпеці також сприяє відеоспостереження й наявність охорони. Підтриманню психічного здоров'я здобувачів та НПП сприяє діяльність Психологічної служби (безкоштовно, <https://cutt.ly/t5r6Nl2>), створені телеграм-канали та інші ресурси для підтримки: «Helper Hub» (чат емоційної підтримки студентів студентами https://t.me/helper_hub2), чат зв'язку з психологом (https://t.me/chat_PS_KNU). Також підрозділами університету є Університетська клініка (<https://clinic.knu.ua/>) та Інститут психіатрії Університету (<https://cutt.ly/e5ofl6U>). Для задоволення потреб та інтересів здобувачів в корпусі є облаштований внутрішній двір, кафе та їдальня, Центр іноземних мов (<http://langcenter.knu.ua>) тощо. Здобувачі мають змогу брати участь у спортивних секціях, наукових та просвітницьких заходах. В гуртожитках є тренажерна зала й коворкінг. Під час зустрічі із органами студентського самоврядування з'ясовано, що Студпарламент бере активну участь у з'ясуванні і задоволенні потреб та інтересів здобувачів, напр., за проханням здобувачів проводяться подкасти та лекторії на ютуб-каналі Студпарламенту (<https://cutt.ly/H5teP9w>). Також виявленню потреб та інтересів здобувачів сприяє безпосереднє спілкування здобувачів із кураторами та гарантом. Відповідно до загальноуніверситетського опитування за 2022 р., ступінь забезпечення своїх інтересів здобувачі оцінюють в 4,7 балів з 7 можливих (<https://cutt.ly/K5tllfo>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час онлайн-експертизи (а саме спілкування із НПП, здобувачами, представниками Студпарламенту та представниками допоміжних структурних підрозділів КНУТШ) й аналізу інформації, що є у вільному доступі,

встановлено, що здобувачі дістають освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку безпосередньо від НПП та гаранта ОП під час міжособистісного спілкування та упродовж навчального процесу; від представників Студпарламенту (у своїх соцмережах Студпарламент публікує актуальну інформацію щодо освітнього процесу (https://t.me/spu_knu), також Студпарламент вивчає і задовольняє потреби та інтереси здобувачів (<https://cutt.ly/H5teP9w>), бере участь у вирішенні конфліктних ситуацій тощо) й Психологічної служби КНУТШ (<https://psyservice.knu.ua/>; безкоштовна консультаційна підтримка); відділу академічної мобільності та відділ міжнародних зв'язків (<https://cutt.ly/H5okbGB>, <http://international.knu.ua/>; надають інформацію щодо можливостей академічної мобільності та міжнародної співпраці, допомагають із оформленням документації), відділу сприяння працевлаштування (<http://jobs.knu.ua/>). Актуальна інформація щодо організації освітнього процесу оприлюднена на сайті ННІФ (<https://cutt.ly/r5ohAsA>; йдеться про графіки навчального процесу, розклад занять, сесії, проходження практики тощо), в соціальних мережах КНУТШ, ННІФ та кафедри: <https://www.facebook.com/kyiv.university/>, <https://www.facebook.com/philology.knu.ua/>, <https://cutt.ly/x5okDaf>. Отже встановлено, що КНУТШ забезпечує різносторонню комплексну підтримку здобувачів ОП.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

КНУТШ вживає заходів для забезпечення умов для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби. Відповідно до п. 12.3.8. «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/n5oqG97>), КНУТШ забезпечує учасникам освітнього процесу (у т. ч. здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультаційної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні; п. 9.6.2: здобувачі мають право на академічну відпустку за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку, за сімейними обставинами тощо; п. 9.6.3: відпустки із вагітності та пологів, догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку та відпустка у разі, коли дитина потребує домашнього догляду, надають в порядку та на підставах, що визначені Кодексом Законів про працю України. Окрім зазначеного положення, створенню достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами сприяє прийняття Концепції інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (<https://cutt.ly/t5oqLqQ>) й створення і оприлюднення «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (<https://cutt.ly/25oqXKJ>). В рамках проекту «Університет рівних можливостей» також розроблено і оприлюднено «Пам'ятку про правила комунікації із людьми з інвалідністю» (<https://cutt.ly/U5oqBwU>). Зазначені документи наявні на офіційному сайті КНУТШ у рубриці «Університет рівних можливостей» (<https://cutt.ly/H5oqMil>). Відповідно до ВСО, продемонстрованих відео й онлайн-екскурсії, КНУТШ забезпечує доступ до будівель навчальних приміщень та іншої інфраструктури для осіб, які відносяться до маломобільних груп населення. Освітній процес за ОП відбувається у корпусі Навчально-наукового інституту філології, є пандуси на сходах на першому поверсі корпусу ННІФ, є спеціально обладнані вбиральні для маломобільних груп населення та спеціальні таблички зі шрифтом Брайля в коридорах та на аудиторіях. Наразі здобувачі з особливими освітніми потребами на ОП не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) у КНУТШ регламентують такі документи, як-от: Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/Q5osGat>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/L5osJfW>); Пам'ятка норм етичної поведінки для учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/a5osL21>); Порядок вирішення конфліктних ситуацій (<https://cutt.ly/75osBHN>); Порядок запобігання та протидії дискримінації, булінгу, гендерно-обумовленому насильству (<https://cutt.ly/Y5os1Wf>); Антикорупційна програма (<https://cutt.ly/m5os3kU>). Ці документи є належно оприлюдненими на офіційному сайті КНУТШ (<https://knu.ua/ua/official>) та ННІФ (<https://cutt.ly/d5os7Qy>). На сайті КНУТШ є рубрика «Запобігання та протидія корупції» (<https://cutt.ly/s5osOHs>) з оприлюдненою Антикорупційною програмою та інформацією, як повідомити про корупцію (електронним листом на адресу: anticor@univ.kiev.ua; письмово за адресою: 01601, м. Київ, вул. Володимирська, 60; телефон (044) 239-31-60). Аналіз зазначених документів дає змогу дійти висновку, що будь-який член університетської спільноти може подати скаргу на порушення принципів чи норм поведінки, зокрема письмово звернутися до керівника підрозділу, до штатного складу якого належить звинувачена в порушенні особа чи група осіб. Заявник має надати докази порушення норм та правил; анонімні заяви не розглядаються. Керівник підрозділу організовує розгляд справи, у випадку грубого порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі (напр., повторно вчинені незначні порушення, а також порушення, що завдають значної шкоди іншим членам університетської спільноти та/чи репутації КНУТШ), керівник відповідного підрозділу уповноважений ініціювати розгляд справи на Комісії з етики (з дев'яти осіб, з них два представники студентів, один представник аспірантів та докторантів). Висновки Комісії з етики мають рекомендаційний характер і керівництво КНУТШ чи його підрозділу може брати їх до уваги, ухвалюючи рішення щодо порушника Етичного кодексу. Під час онлайн-експертизи підтверджено, що Студентський парламент бере участь у профілактиці та вирішенні конфліктних ситуацій. У випадку виникнення конфліктної ситуації, здобувачі звертаються до НПП, гаранта, Студпарламенту на

етапі, коли конфлікт лише починає виникати, і вирішують ситуацію на неформальному рівні. Ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Потужна матеріально-технічна база (зокрема, обладнання лабораторій для навчання перекладу). Розроблення викладачами власних підручників й посібників. Діяльність Французького центру за сприяння Посольства Франції в Україні. Учасники наукових конференцій, організованих ННІФ, мають змогу безкоштовно публікувати тези. Активна підтримка психологічного здоров'я учасників освітнього процесу через діяльність Психологічної служби й телеграм-каналів для емоційної підтримки. Прийняття Концепції інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей», розроблення й впровадження у практику «Пам'ятки про правила комунікації із людьми з інвалідністю».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки. Використання застарілих та російськомовних джерел у освітньому процесі (в РП ОК1 ч. 1 російськомовне джерело п. 7; ОК2 джерела 1957 р., 1982 р., 1985 р; ОК9 джерело 1995 р.; ОК10 ч. 2 джерела 1984 р., 1999 р.; ОК11 російськомовні джерела п. 1-4, 6, джерела 1970 р., 1969 р. тощо) Для НПП передбачено доступ до електронної системи Triton лише на території КНУТШ, що в умовах дистанційної освіти й воєнного стану обмежує можливості використання системи (у той же час здобувачі мають необмежений доступ до Triton). В межах ОП немає організованого моніторингу потреб та інтересів здобувачів (лише на рівні КНУТШ). Рекомендації. Рекомендуємо до початку 2023-2024 навчального року переглянути РП навчальних дисциплін й актуалізувати рекомендовану літературу; продовжити розроблення власних підручників й посібників, а також використання сучасних автентичних джерел з фонду Французького центру в 2023-2024 навчальному році. До початку 2023-2024 навчального року розглянути можливість надати НПП доступ до системи Triton поза територією КНУТШ. Організувати моніторинг (напр., у вигляді опитування) потреб та інтересів здобувачів на рівні ОП до початку 2023-2024 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6; має позитивні практики в контексті підкритерія 7.1 (потужна матеріально-технічна база, зокрема, обладнання лабораторій для навчання перекладу, розроблення викладачами власних підручників й посібників, діяльність Французького центру за сприяння Посольства Франції в Україні), 7.2 (учасники наукових конференцій, організованих ННІФ, мають змогу безкоштовно публікувати тези), 7.4 (активна підтримка психологічного здоров'я учасників освітнього процесу через діяльність Психологічної служби й телеграм-каналів для емоційної підтримки), 7.5 (прийняття Концепції інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей», розроблення й впровадження у практику «Пам'ятки про правила комунікації із людьми з інвалідністю») і некритичні недоліки, що можуть бути виправлені до початку 2023-2024 навчального року, в контексті підкритерія 7.1 (рекомендуємо переглянути РП навчальних дисциплін й актуалізувати рекомендовану літературу; розглянути можливість надати НПП доступ до системи Triton поза територією КНУТШ до початку 2023-2024 навчального року), 7.3 (рекомендуємо організувати моніторинг потреб та інтересів здобувачів на рівні ОП до початку 2023-2024 навчального року), що зумовлює оцінку «В» за цим критерієм.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

«Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/p5wrhiQ>), «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (<https://cutt.ly/n5wrlzr>) визначають принципи забезпечення якості освітніх програм, регламентують принципи, процедури, індикатори забезпечення якості освітньої діяльності, висвітлюють розподіл обов'язків між структурними підрозділами КНУ; прописують процедуру

розробки ОП, внесення змін, її закриття. Участь та роль НМР у розробленні, затвердженні та моніторингу програм регулює «Положення про науково-методичну раду» (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=798>). У відкритому доступі знаходиться ОП за 2019 та 2020 роки (<https://cutt.ly/T5wrUIQ>). Підтвердженням послідовного дотримання визначених ЗВО процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми є документи, надані на запит ЕГ: скан-копії витягів з протоколів засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова, де обговорювались питання розроблення, затвердження, моніторингу ОП; витяги з протоколів, що підтверджують процедуру залучення стейкхолдерів та роботодавців, випускників та академічної спільноти до оновлення змісту ОП; протокол засідання щодо внесення змін до ОП редакції 2020 р. та додаток з інформацією про зміни: уточнення, вилучення, додавання, переформулювання, що підтверджує обговорення та затвердження ОП, призначення гарантів та ініціацію звернення до роботодавців щодо співпраці.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП врегульовано «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» (<https://cutt.ly/18PBVHFfi>). Зокрема, п. 3.8 визначає порядок формування і внесення консолідованих пропозицій здобувачів освіти щодо змісту ОП, НП та ОК. Ініціатором внесення таких змін може бути Студентський парламент структурного підрозділу за поданням старостою академічної групи обґрунтованих пропозицій відповідно до визначеної форми. Гарант ОП зобов'язаний повідомити студентський парламент про результат розгляду пропозиції і мотивацію прийнятих рішень. Окрім того, п. 9.4 окреслено процедури оцінювання очікувань, потреб і задоволеності студентів щодо програми, передбачено залучення студентів до складу робочих груп з оновлення ОП, проведення опитувань, круглих столів та прийняття відповідних рішень за результатами здійснення моніторингу. Розгляд ОП відбувається в кінці кожного семестру, здобувачі мають можливість безпосередньо звертатись до НПП щодо покращення змісту ОК, викладачі вчасно реагують на такі звернення. Зустріч з фокус-групою представників студентського самоврядування підтвердила, що пропозиції щодо перегляду ОП здобувачі мають змогу надавати гаранту ОП, проте конкретних прикладів (витягів з протоколів засідання кафедри, фіксації зустрічей та представлення на офіційних сторінках ННІФ соціальних мереж) участі здобувачів чи представників органів студентського самоврядування у перегляді ОП не було надано.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Процедури залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП врегульовано «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» (<https://cutt.ly/18PBVHFfi>). П. 9.2 окреслює процедури оцінювання та врахування потреб роботодавців та суспільства під час оновлення ОП, зокрема особливості проведення опитування роботодавців та стейкхолдерів-партнерів, які забезпечують бази практик, проведення круглих столів за участі зацікавлених сторін, а також внесення змін до ОП та ОК на основі ідентифікованих потреб. Під час спілкування з гарантом ОП та роботодавцями експертна група переконалася у тому, що роботодавці безпосередньо залучають до перегляду ОП. ЕГ надано для ознайомлення протоколи засідань кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова із залученням до обговорення роботодавців (див. дод. док. Витяги з протоколу зустрічі зі стейкхолдерами від 28.10.2019, від 05.09.2022). З метою посилення ролі роботодавців під час розроблення та реалізації освітніх програм у КНУ ім. Т. Шевченка затверджено «Положення про Раду роботодавців» (<https://cutt.ly/A9BXSNe>), відповідно до якого на рівні факультетів/інститутів може бути створено Експертну раду – консультативно-дорадчий орган, котрий об'єднує представників роботодавців за відповідною спеціальністю. Інформація про Раду роботодавців, яка співпрацює з цією ОП, відсутня. Водночас розробникам ОП вдалося сформувати експертне коло осіб, зацікавлених у підготовці фахівців з перекладу та залучених до обговорення та удосконалення ОП безпосередньо або опосередковано. ЕГ мала змогу зустрітись з Президентом ГО «Асоціація викладачів французької мови України», директором департаменту цивільного права та захисту прав фізичних осіб Української іноземної юридичної колегії тощо. Отже, можемо стверджувати про процедурне врегулювання в КНУ ім. Т. Шевченка залучення роботодавців до перегляду та вдосконалення освітніх програм, а також реалізацію на практиці визначених положень. Розробникам ОП вдалося сформувати коло зацікавлених роботодавців-партнерів у реалізації наукових і культурних проєктів, практичної підготовки здобувачів, що створює відповідні передумови для формування Експертної ради роботодавців на базі ННІ філології із залученням зовнішніх стейкхолдерів, зацікавлених у підготовці фахівців з перекладу.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В КНУ існує практика збору інформації щодо працевлаштування випускників, створено сектор працевлаштування КНУ (<http://job.univ.kiev.ua/>). На сторінці ОП наявні відгуки колишніх здобувачів (<https://cutt.ly/A5qkHY8>). Під час зустрічі з фокус-групами було встановлено, що збір інформації щодо кар'єрного шляху випускників здійснюється через безпосередню комунікацію викладачів та випускників, особисті контакти. У ході спілкування з гарантом та академічним персоналом ЕГ з'ясовано, що окремої робочої групи чи відповідального за кооперацію з випускниками

особи на кафедрі немає, оскільки за словами завідувача кафедри в роботу з випускниками залучення всі представники НПП. ЕГ підтверджено факт того, що в ННІ філології впроваджено відкриту базу (складено списки випускників), що оновлюється щорічно та містить інформацію щодо працевлаштування випускників (відповідальними є завідувачі кафедр та гаранті ОП). Продемонстровано практику простеження такої взаємодії: різні роки закінчили університет: О.Лісогор (випуск 2020 р.) – перекладач у Breteau Foundation; Альона Куцак (випуск 2020 р.), ведуча в «Емігрантське радіо», менеджер у ресторані Bigmata (Марсель); Анна Мекшун (випуск 2021 р.), ФОП з перекладу та викладання французької мови онлайн; Анастасія Новік (випуск 2021 р.) працює проєкт-менеджером у міжнародній перекладацькій компанії Translation Back Office; Л.Дяченко – перекладач конференцій, письмовий перекладач на незалежній аналітичній платформі Voxukraine.org та у часописі «Критика». Отже, простежуємо реальну взаємодію з випускниками, яка, однак, потребує певної систематизації й адміністрування на рівні ННІ філології. Під час спілкування з ЕГ керівництво інституту підтвердило своє зацікавлення в завершенні роботи з розроблення інституційного інструменту аналізу кар'єрного шляху випускників та врахування отриманої інформації під час здійснення процедур забезпечення якості вищої освіти.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у КНУ ім. Т. Шевченка (<https://cutt.ly/U8PZfoh>) метою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в КНУТШ є досягнення позитивних результатів якості підготовки здобувачів вищої освіти (с. 131). «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу» (<https://cutt.ly/r8PZcVT>, розділ 9) врегульовано періодичність моніторингу та перегляду ОП, що відбувається в залежності від терміну перегляду, визначеного у самій освітній програмі, та від потреби (один раз на 2, 3, 4 або 5 років). Відділ забезпечення якості освіти КНУ ім. Т. Шевченка (<https://www.facebook.com/department.quality/>) займається моніторингом чинників, від яких залежить якість освіти, допомагає структурним підрозділам у розвитку та забезпеченні культури якості освіти на шляху до процедури акредитації освітніх програм. На зустрічі з адміністративним персоналом представницею Відділу забезпечення якості освіти КНУ ім. Т. Шевченка (Дарія Щеглюк) було зазначено, що моніторинг якості освітніх програм відбувається передусім на рівні кафедр, інституту/факультету шляхом опитування студентів, викладачів, зовнішніх стейкхолдерів, на сторінці ОП сайту ННІ філології вказано електронну пошту гаранта ОП для збору пропозицій та зауважень. Централізований моніторинг здійснюється передусім шляхом аналізу узагальнених показників, результатів загальноуніверситетських опитувань. Перед початком роботи Приймальної комісії обговорюється питання включення ОП в перелік для вступу. На основі комунікації з розробниками ОП, адміністрацією ННІ філології, аналізу редакцій ОП (2018, 2020 р.), а також наданих для ознайомлення протоколів засідання кафедри теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи Зерова (див. дод. док. Витяги з протоколів зміст ОП) можемо стверджувати про наявність практики реагування на зміни у нормативних документах, які регулюють питання змісту освіти за спеціальністю, у тому числі прийняття нових освітніх і професійних стандартів. Зокрема, затвердження ОП в редакції 2020 р. враховувало вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для бакалаврського рівня вищої освіти, затвердженого Міністерством освіти і науки України (наказ №869 від 20.06.2019 року). Зазначене дозволяє ЕГ дійти висновку, що в ЗВО ефективно та прозоро функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти завдяки злагодженій комунікації між усіма структурними підрозділами університету, що уможливорює вчасне виявлення недоліків та потреб удосконалення освітніх програм і, відповідно, оперативне внесення змін.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною. Однак, відповідно до відомостей про самоаналіз, заклад враховує рекомендації, які були висловлені під час акредитації інших ОП, що було підтверджено під час зустрічі з гарантом та завідувачем кафедри. Зокрема, вивчення відомостей самоаналізу та спілкування з гарантом та академічним персоналом (НПП кафедри) дозволили підтвердити факт того, що робочою групою ОП уважно вивчено та відслідковується досвід акредитації програм в інших структурних підрозділах КНУ імені Тараса Шевченка у 2019/2020 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1650>, у 2020/2021 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1894> та у 2021/2022 н.р. <http://senate.univ.kiev.ua/?p=2123>, які розглядалися на засіданнях Вченої ради і розсилалися на факультети/інститути). На зустрічі з гарантами, адміністрацією та НПП було відмічено про позитивний досвід участі в програми підвищення кваліфікації «Роль гарантів освітніх програм у розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» (травень 2022 р.), що дозволяє розробити перспективу подальших змін в ОП, активізувати та оптимізувати комунікацію з усіма учасниками освітнього процесу та тих, хто бере участь у формуванні й реалізації ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Забезпечення якості вищої освіти визначено однією зі стратегічних цілей у «Стратегічному плані розвитку на період 2018-2025 рр. (ред. затв. Вченою радою 14.12.2022 р., <https://cutt.ly/39TzLEN>)» - р. 1 «Формування системи

забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) в Університеті». Послідовність і відданість цій цілі можна простежити й через той факт, що КНУ ім. Т. Шевченка має історію розбудови внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, зокрема шляхом долучення до міжнародних проєктів (Еразмус+ QUAERE «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів і рекомендацій», 2015-2018 рр., (<https://cutt.ly/B8Vo8Mo>)). У КНУ створені всі необхідні умови для розвитку культури якості учасників освітнього процесу. Члени ЕГ пересвідчилися, що тісна взаємодія структурних підрозділів та чіткий розподіл обов'язків щодо перегляду ОП забезпечує умови для її постійного розвитку, дозволяє залучати до розвитку ОП викладачів, роботодавців та здобувачів, які усвідомлюють свої права та обов'язки у забезпеченні якості освітньої програми. Програму підвищення кваліфікації для гарантів, завідувачів кафедр, заступників керівників структурних підрозділів «Роль гарантів в розбудові внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти» (<http://www.univ.kiev.ua/news/12249>) запроваджено у 2021 р. з метою формування культури якості вищої освіти. Зустрічі ЕГ з представниками різних рівнів системи, що функціонує, засвідчили, що в КНУ ім. Т. Шевченка сформовано культуру якості, що є передумовою постійного вдосконалення освітньої діяльності ЗВО. Водночас зауважимо, що попри продемонстроване реальне функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти окремі аспекти функціонування системи, зокрема на рівні відповідальності ННІ філології, потребують удосконалення. Зокрема, розбудована мережа роботодавців-партнерів створює передумови для формування в ННІ філології Експертної ради за спеціальністю 035 Філологія як консультативно-дорадчого органу, який би став інструментом безпосереднього реалістичного залучення роботодавців до процедур забезпечення якості освітніх програм.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Заклад послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження та перегляду ОП. В академічній спільноті сформована культура якості за рахунок чіткого розподілу обов'язків та відповідальності між структурними підрозділами у забезпеченні якості освітніх програм, щорічного аналізу результатів акредитацій та їхнього узагальнення, запровадження програми підвищення кваліфікації для гарантів, усвідомлення всіма учасниками освітнього процесу своєї ролі у забезпеченні якості освітньої програми. Думка здобувачів береться до уваги під час моніторингу ОП через систематичне опитування, результати якого обговорюються на засіданні кафедри, особисті бесіди з ННП, які викладають за ОП, та гарантом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони, недоліки. Роль роботодавців обмежується наданням рецензій та внесенням окремих побажань щодо змісту ОП; серед можливостей власної участі у перегляді ОП представники студентського самоврядування визначили лише звернення до гаранта. Рекомендації. ЕГ рекомендує під час наступного перегляду ОП організувати спільну (онлайн) зустріч робочої групи, здобувачів, представників студентського самоврядування та роботодавців для обговорення пропозицій щодо змісту ОП; запровадити у 2023-2024 н.р. практику анонімного опитування потенційних роботодавців щодо змісту ОП з подальшим обговоренням його результатів на засіданнях кафедри.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ вважає, що ОП відповідає рівню В за критерієм 8. Встановлено повну відповідність підкритеріїв 8.1, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7 за рахунок послідовного дотримання ЗВО процедур розроблення, затвердження та перегляду ОП, чіткого розподілу обов'язків між структурними підрозділами у внутрішній системі забезпечення якості освіти, впровадження програми підвищення кваліфікації для гарантів, надання НПП можливості впливати на зміст ОП, залученості здобувачів до процесу перегляду ОП через систематичне опитування та особисті звернення до гаранта. За підкритеріями 8.2. та 8.3 відповідність є частковою, оскільки встановлено, що роботодавці обмежуються участю в перегляді ОП та наданням рецензій і окремих пропозицій, але не беруть активну участь у практичній її реалізації. Діяльність представників органів студентського самоврядування передбачає лише звернення до гаранта. Виявлені недоліки можуть бути усунені після проведення акредитаційної експертизи і не впливають на відповідність критерію 8 рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Встановлено, що у КНУТШ наявні чіткі та зрозумілі правила стосовно прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Усі нормативно-правові документи наявні у відкритому доступі на сайті КНУТШ та ННІФ (<https://knu.ua/ua/official>; <https://cutt.ly/d5os7Qu>) та доступні для усіх учасників освітнього процесу. Основними нормативними документами, що регламентують організацію та здійснення освітнього процесу в КНУТШ й регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є: Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/05tPJ4z>); Статут (<https://cutt.ly/Q5tAruz>); Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/35tAy3C>); Положення про гаранта ОП в КНУТШ (<https://cutt.ly/j5tAola>); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<https://cutt.ly/D5tAsSp>); Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ (<https://cutt.ly/I5tAgQ4>); Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://cutt.ly/75tAlAy>); Правила внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках КНУТШ (<https://cutt.ly/75tAlAy>). Під час онлайн-зустрічей підтверджено, що здобувачі та НПП здебільшого орієнтуються у своїх правах, обов'язках та процедурах, що регламентують освітній процес. Здобувачі отримують необхідну інформацію з сайту КНУТШ, ННІФ, зі сторінки Студпарламенту у соціальних мережах та від НПП, з РП навчальних дисциплін. З'ясовано, що правила стосовно прав та обов'язків учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП завчасно опубліковано на офіційному сайті ННІФ (<https://cutt.ly/O5tR1Mp>) з електронною адресою для надання зауважень, рекомендацій та пропозицій заінтересованих сторін: e.andriievska@knu.ua. Після затвердження редакції ОП її проект замінено на затверджений опис ОП, утім, після закінчення громадського обговорення не було оприлюднено таблицю пропозицій стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ННІФ до публічного доступу надано достовірну інформацію щодо ОП (зокрема, її цілі, очікувані результати навчання, ОК; докладну інформацію про членів проектної групи, рецензії, навчальні плани, РП обов'язкових навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору, результати моніторингу ОП щодо оцінки якості викладання, програму комплексного підсумкового іспиту з перекладу та першої іноземної мови, накази про проходження виробничої перекладацької практики, теми кваліфікаційних робіт, відгуки випускників): <https://cutt.ly/q5tF8eI> На думку ЕГ, КНУТШ демонструє відкритість та публічність, обсяг оприлюдненої інформації є достатнім для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на ОП, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: Обсяг оприлюдненої інформації для потенційних вступників та інших заінтересованих сторін (зокрема, інформація про членів проектної групи, результати моніторингу ОП щодо оцінки якості викладання, відгуки випускників).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони та недоліки. Не всі посилання на сторінці ОП є активними (наприклад, розділ «Наукова робота студентів»). В межах ОП не проводиться організований моніторинг того, чи всі учасники освітнього процесу ознайомлені зі своїми правами та обов'язками. Після закінчення громадського обговорення не було оприлюднено таблицю пропозицій стейкхолдерів. Рекомендації. Рекомендуємо до червня 2023 року наповнити інформацією розділ «Наукова робота студентів» і продовжувати позитивну практику оприлюднення актуальної інформації про ОП. Рекомендуємо до початку 2023-2024 навчального року запровадити на рівні ОП організований моніторинг (напр., у вигляді опитування здобувачів і НПП) з метою встановлення рівня чіткості, доступності й зрозумілості прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Рекомендуємо оприлюднити таблицю пропозицій стейкхолдерів після наступного громадського обговорення змін до ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП загалом відповідає вимогам підкритеріїв 9.1, 9.2, 9.3; має позитивні практики в контексті підкритерія 9.3 (обсяг оприлюдненої інформації для заінтересованих сторін) і некритичні недоліки, що можуть бути виправлені до початку 2023-2024 навчального року, в контексті підкритерія 9.1 (рекомендуємо запровадити на рівні ОП організований моніторинг стосовно рівня ознайомлення учасників освітнього процесу зі своїми правами та обов'язками), 9.2 (рекомендуємо оприлюднити таблицю пропозицій стейкхолдерів), 9.3 (рекомендуємо до червня 2023 року наповнити інформацією розділ «Наукова робота студентів»), що зумовлює оцінку «В» за цим критерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Амеліна Світлана Миколаївна

Члени експертної групи

Забужанська Інна Дем`янівна

Райлянова Вікторія Едуардівна

Мельник Наталія Іванівна

Малишева Марія Геннадіївна